

A scenic view of a lake with reeds in the foreground and a clear blue sky. The text is overlaid on the image.

Plan van Aanpak planvormingsfase gebiedsproces Kortenhoef Oost

Project : Gebiedsproces Kortenhoef Oost
Gebied : Gooi en Vechtstreek
Opdrachtgever : Provincie Noord-Holland

Document : Plan van Aanpak
Status : Concept
Datum : November 2024
Zaaknummer/Documentnummer : nader aan te vullen

Programmamanager Gooi en Vechtstreek : Joyce van Beek, provincie Noord-Holland
Waarnemend Plaatsvervangend
Programmamanager Gooi en Vechtstreek : Mienke Zijlmans, provincie Noord-Holland
Procesmanager Gooi en Vechtstreek : Nathanael Korf, provincie Noord-Holland
Procesmedewerker Gooi en Vechtstreek : Koen Pronk, provincie Noord-Holland

(Ambtelijk) af te stemmen met : Gemeente Wijdmeren Natuurmonumenten, Waterschap Amstel, Gooi en Vecht, LTO

Inhoud

Plan van Aanpak planvormingsfase gebiedsproces	1
1 Procesbeschrijving	4
1.1. Aanleiding	4
1.2. Doelstelling	5
1.3. Opgaven in Kortenhoef Oost	6
1.4. Stand van zaken in Kortenhoef Oost	7
1.5. Resultaat planvormingsfase	8
1.6. Geografische context	8
1.7. Organisatie gebiedsproces	9
2. Aanpak	10
2.1. Aanpak in stappen	10
2.2. Rollen en verantwoordelijkheden	14
2.3. Belangen binnen de projectgroep	14
3. Processturing & organisatie	16
3.1. Financiering	16
3.2. Risico's	16
3.3. Besluitvorming en overleg	16
4. Communicatie- en participatieplan	18
4.1. Communicatie- en participatiedoelen	18
4.2. Communicatie- en participatiestrategie	18
4.3. Doelgroepen	19
4.4. Kansen en bedreigingen	19
Kansen:	19
Bedreigingen:	19
4.5. Ruimte van invloed	19
4.6. Resultaten en verankering	20
4.7. Organisatie communicatie en participatie	20
4.8. Kernboodschap Kortenhoef Oost	20
4.9. Kernboodschap Natuurontwikkeling in de Oostelijke Vechtplassen	20
4.10. Middelenmix	20
4.11. Werkvormen voor participatie	21
4.12. Toelichting individuele gesprekken	21
4.13. Planning	21

1 Procesbeschrijving

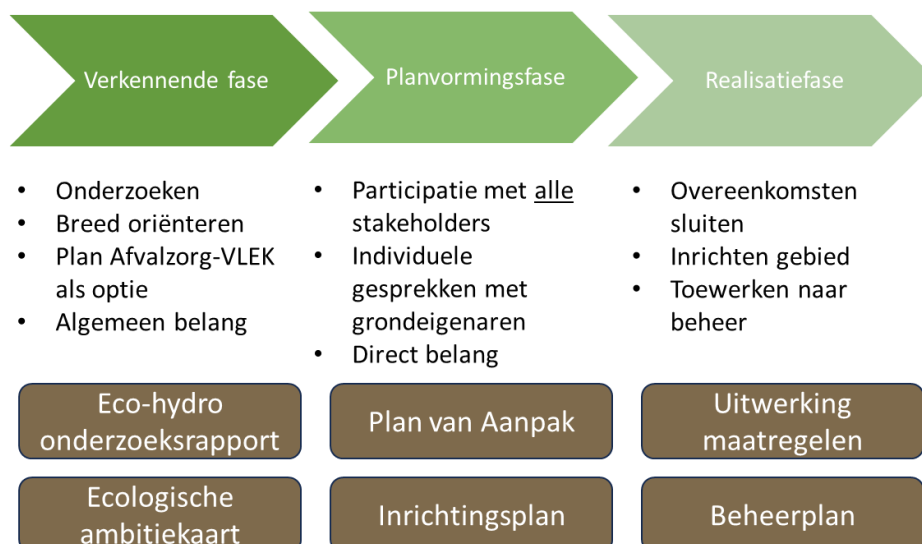
1.1. Aanleiding

In de Oostelijke Vechtplassen kunnen mensen fijn wonen, werken en recreëren. Maar de druk op de ruimte in het landelijk gebied is hoog. In de Oostelijke Vechtplassen liggen opgaven voor natuur, landbouw, bodem, water, en recreatie. Al deze onderwerpen hangen met elkaar samen en moeten integraal worden bekeken. De partners van het gebiedsakkkoord Oostelijke Vechtplassen doorlopen een gebiedsproces om tot een inrichting van het landschap te komen die duurzaam is voor de toekomst.

In de Oostelijke Vechtplassen is veel open water en verschillende typen (water)vegetatie, zoals trilveen, veenmosrietland, moerasheide, galigaanmoeras, nat schraalland, moerassen, gemaaid rietland, hoog- en laagveenbos. Daarnaast komen kruiden- en faunarijke graslanden en vochtige hooilanden voor. De diversiteit aan natuurtypen en de aanwezigheid van (zeldzame) dier- en plantensoorten maakt de Oostelijke Vechtplassen bijzonder en uniek in Nederland, Europa en de wereld.

Kortenhoef Oost is één van de deelgebieden binnen het gebiedsakkkoord Oostelijke Vechtplassen (OVP). Dit gebied bestaat uit de dorpskern Kortenhoef en de polder Kortenhoef Oost en is gelegen in de gemeente Wijdmeren. Dit plan van aanpak gaat over de aanpak om te komen tot een inrichtingsplan voor de realisatie van nieuwe natuur en een kwaliteitsimpuls voor de bestaande natuur. Het plan van aanpak gaat nadrukkelijk niet over andere thema's zoals woningbouw of bereikbaarheid. Het plan van aanpak is opgesteld door de projectgroep Kortenhoef Oost, bestaande uit Gemeente Wijdmeren, Natuurmonumenten, Waternet, LTO en de provincie Noord-Holland.

Het gebiedsproces in Kortenhoef Oost is erop gericht om te komen tot een duurzaam ingericht landelijk gebied waarbij voldaan wordt aan wet- en regelgeving t.a.v. natuur, water & bodem, stikstof, en landschap. Maar hierbij spelen ook woongenoot en economisch perspectief voor (agrarische) ondernemers een rol, en werken we samen met belanghebbenden aan een inrichtingsplan. Hierin wordt ook aangegeven hoe het beheer en onderhoud wordt georganiseerd.

Figuur 1. Overzicht van gebiedsproces Kortenhoef Oost. Dit document is het plan van aanpak voor de planvormingsfase. In de verkennende fase is breed gekeken naar alle mogelijke scenario's, waaronder ook het plan Afvalzorg-VLEK.

In de zomer van 2023 is een breed, verkennend onderzoek naar de eco- en hydrologische context in Kortenhoef Oost opgeleverd door Witteveen + Bos, met daarbij aanvullende bevindingen en een beoordeling van het rapport door Stichting Bargerveen. De Provincie Noord-Holland heeft vanuit haar wettelijke opdracht en verantwoordelijkheid een ecologische ambitie op voor het gebied opgesteld. Hierbij is de inbreng vanuit de leden van de projectgroep en betrokken partijen BAKEN, VLEK en Afvalzorg die tussen 2019 en 2024 is ingebracht, meegenomen.

Dit plan van aanpak gaat over de planvormingsfase in Kortenhoef Oost (figuur 1). In deze fase wordt in samenspraak met de bewoners en gebruikers van het gebied een inrichtingsplan opgesteld. Grondeigenaren, (agrarische) ondernemers en bewoners worden betrokken bij het opstellen van een (concept-) inrichtingsplan (zie hoofdstuk 4 over participatie en communicatie).

Daarna volgt de uitvoeringsfase, waarin een Omgevingsplan of Provinciaal projectbesluit wordt vastgesteld en de uitvoering van start kan gaan.

1.2. Doelstelling

De doelstelling van dit plan van aanpak is om te komen tot een inrichtingsplan voor het gebied, waarin naast de natuurdoelen (Natura 2000, NNN, Kaderrichtlijn water, zie uitlegbox 1, 2 en 3) ook doelen op het gebied van woongenot, beleving, gebruik van eigenaren, en (economisch) perspectief voor (agrarische) ondernemers worden nagestreefd. Om te komen tot een inrichtingsplan en evenwichtige bestuurlijke besluitvorming (waarbij alle belangen tegen elkaar afgewogen worden en we voldoen aan wet- en regelgeving) willen we graag wensen en ambities van alle stakeholders in kaart brengen. Meer informatie over de participatieaanpak is te vinden in de communicatie- en participatiebijlage. Samenvattend streeft de projectgroep in de planvormingsfase naar:

- Een gedragen en integraal afgewogen inrichtingsplan op basis van gedegen onderzoek en participatie;
- Afspraken met alle grondeigenaren over natuurdoelen op hun gronden, inclusief de bijbehorende beheerafspraken.

Op lange termijn, ca. 30 jaar, heeft de projectgroep als doel dat de polder Kortenhoef duurzaam is ingericht en de natuur een gunstige staat van instandhouding bereikt in harmonie met wonen,

Uitlegbox 1. Natuurnetwerk Nederland of NNN

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van natuurgebieden verspreid over Nederland, bedoeld om biodiversiteit te behouden en natuur te versterken. Het omvat verschillende ecosystemen, zoals bossen, moerassen, en graslanden. NNN verbindt bestaande natuurgebieden, draagt bij aan het behoud van zeldzame planten en dieren, en biedt recreatiemogelijkheden.

Voortgang NNN in Kortenhoef Oost.

werken en beleven. Daarbij is van belang dat deze staat van instandhouding ook op de lange termijn duurzaam beheerd en behouden kan blijven.

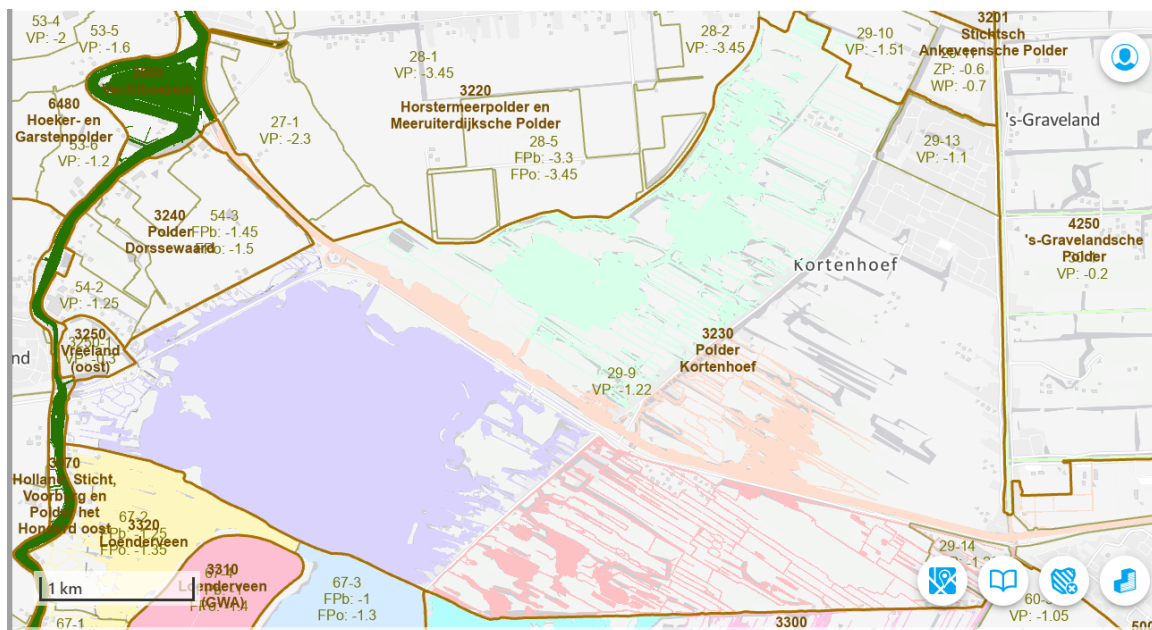
1.3. Opgaven in Kortenhoef Oost

Er dient in het gebiedsproces rekening te worden gehouden met een aantal opgaven, wettelijk en uit het gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen. Deze opgaven vormen de randvoorwaarden bij participatie in het gebiedsproces. Tabel 1. geeft een overzicht van de opgaven die landen in Kortenhoef Oost.

Uitlegbox 2. Kaderrichtlijn water of KRW

De Kaderrichtlijn Water is een EU-wet die waterkwaliteit beschermt en verbetert. Het streeft naar goede toestand van oppervlakte- en grondwater. Lidstaten moeten vervuiling verminderen en waterlichamen herstellen. Ze stellen milieudoelen vast en monitoren waterkwaliteit. Het voorkomt wateroverlast en bevordert duurzaam waterbeheer. Kort gezegd, het houdt Europese wateren schoon en gezond.

In polder Kortenhoef liggen vier KRW-waterlichamen, namelijk Het Hol, Wijde Blik, Wijde Gat en Hilversums kanaal. Een groot deel van het gebied Kortenhoef-Oost valt onder de "overige wateren".

KRW-waterlichamen in polder Kortenhoef. lichtgroen: Wijde Gat; lichtoranje: Hilversums kanaal; lichtrood: Het Hol; lichtpaars: Wijde Blik.

Uitlegbox 3. Natura 2000

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden, opgericht om bedreigde planten- en diersoorten te behouden en hun leefgebied te beschermen. Het omvat diverse ecosystemen zoals bossen, heidevelden, en moerassen. Deze gebieden zijn cruciaal voor biodiversiteit en dienen als habitats voor zeldzame soorten. Natura 2000 draagt bij aan het behoud van natuurlijke ecosystemen en bevordert ecologisch evenwicht. Het biedt ook kansen voor duurzaam toerisme en educatie. Meer informatie over de specifieke uitwerking in de Oostelijke Vechtplassen is te vinden in het Natura 2000 beheerplan: [Natura 2000 beheerplan Oostelijke Vechtplassen - Provincie Noord-Holland](#)

Opgave	Opgave vanuit
Natura 2000 (N2000)	Europa
Natuurnetwerk Nederland (NNN)	Rijksoverheid
(Economisch) perspectief voor (agrarische) ondernemers	Rijksoverheid
Kaderrichtlijn Water (KRW)	Europa/Rijksoverheid
Stikstofreductie	Europa/Rijksoverheid
Bodemdaling	Rijksoverheid
Faunapassages	Gebiedsakkoord OVP
Moerasvogels	Gebiedsakkoord OVP
Recreatie/beleving natuur	Gebiedsakkoord OVP

Tabel 1. De opgaven voor het gebiedsproces Kortenhoef Oost.

Een verdere toelichting bij de natuuropgaven is gegeven op de website van het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen (www.vechtplassen.nl) en in het PPLG van de provincie Noord-Holland ([Provinciaal Programma Landelijk Gebied \(PPLG\) - Provincie Noord-Holland](#)).

1.4. Stand van zaken in Kortenhoef Oost

- In 2017 ondertekenden 21 partijen het gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen (OVP), met als doel een flinke kwaliteitsimpuls te geven aan het gebied op de pijlers vrijetijdslandschap, versterken ecologische waarden en recreatiesector. In Kortenhoef Oost startte het proces om te komen tot een duurzame inrichting van de polder en ecologische waarden te verbeteren.
- In november 2019 hebben grondeigenaren een brief ontvangen dat de provincie hun grond wil aankopen voor natuurontwikkeling en dat zo nodig overgegaan wordt tot onteigening. Veel grondeigenaren schrokken van deze brief. De bewonersvereniging BAKEN (Belangen Ankeveense en Kortenhoefse Eigenaren inzake Natuurgronden) werd opgericht.
- Op 29 september 2020 hebben Gedeputeerde Staten de Realisatiestrategie Natuurnetwerk Nederland (NNN) vastgesteld.
- In 2019 is onderzocht welke natuur op welke plek mogelijk is in Kortenhoef Oost. De resultaten hiervan zijn gebundeld in [een ecologische visie](#).
- Op verzoek van de vereniging BAKEN is in 2020 [een second opinion](#) uitgevoerd door Stichting Bargerveen. Ter afronding van deze ecologische visie is er in 2021 aanvullend veldonderzoek gedaan door adviesbureau Witteveen en Bos. Stichting Bargerveen heeft de rapportage [een beoordeling](#) gegeven.
- [De rapportage](#) van het aanvullende onderzoek is, inclusief de beoordeling van Stichting Bargerveen in februari 2024 met de omgeving gedeeld via de website. De uitkomsten van het aanvullende veldonderzoek vormen de basis voor de natuurambitiekaart.

- Over de aanpak van de voormalige vuilstort Groenewoud heeft de provincie in oktober 2024 een besluit genomen. Er is besloten dat saneringsmaatregelen worden uitgevoerd, die er met name op gericht zijn om verspreiding van gevaarlijke stoffen en nutriënten via het oppervlaktewater te voorkomen. Hiertoe worden de slootbodems en -oevers geschoond en afgedekt met een dikke laag klei. In een later stadium, tijdens de inrichting van de belt als natuur, worden ook de te dunne delen van de deklaag op de belt waar nodig aangevuld/opgehoogd.
- Volgens de werkwijze 'Integrale gebiedsprocessen landelijk gebied Noord-Holland' bevindt Kortenhoef Oost zich in de planvormingsfase. In de planvormingsfase wordt het inrichtingsplan na inbreng van de omgeving opgesteld door een extern adviesbureau. Vervolgens wordt het inrichtingsplan voorgelegd voor vaststelling door de stuurgroep OVP en daarna door Gedeputeerde Staten.

1.5. Resultaat planvormingsfase

Dit plan van aanpak gaat over de planvormingsfase voor het gebiedsproces Kortenhoef Oost. In deze fase ligt de focus op het samenbrengen van de onderzoeksgegevens die de afgelopen jaren zijn verzameld en de opgaven in het gebied. De projectgroep zorgt in de planvormingsfase van Kortenhoef Oost voor de volgende resultaten:

- Individuele gesprekken, fysieke bijeenkomsten en digitale instrumenten, om bewoners bij het inrichtingsplan te betrekken;
- Een inrichtingsplan voor het gebied met daarbij een kostenraming en kostendekking;
- Een terugkoppeling van het participatietraject, waarin o.a. wordt toegelicht welke voorstellen wel of niet zijn meegenomen in het inrichtingsplan.

Deze resultaten zijn gericht op het in beeld brengen van realistische mogelijkheden van de ontwikkeling van het gebied, waarbij de impact op de omgeving (ondernemers, bewoners, gebruikers) wordt meegewogen.

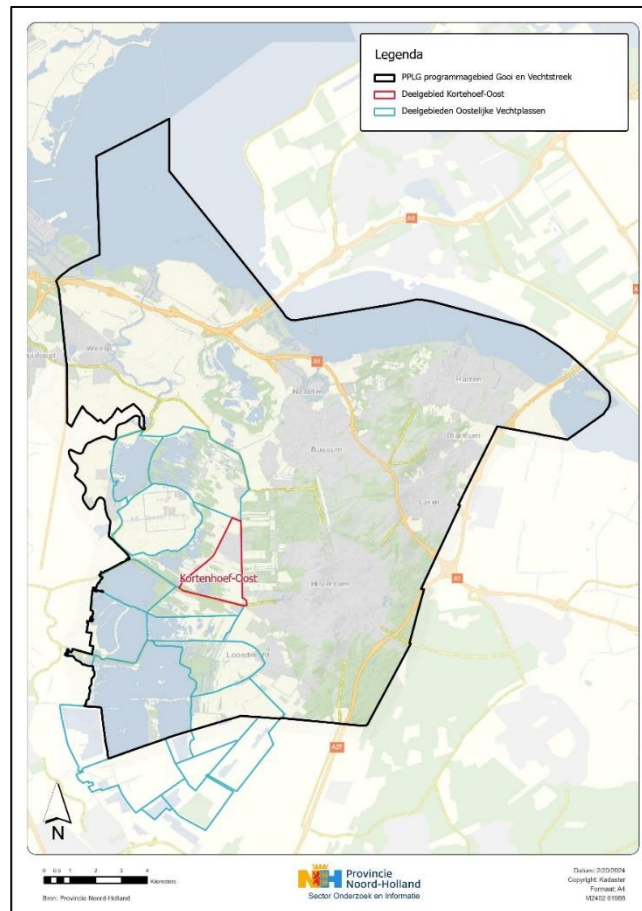
Na de planvormingsfase (en vaststelling van het inrichtingsplan door Gedeputeerde Staten) volgt de uitvoeringsfase, waarin het gebied wordt ingericht.

1.6. Geografische context

Gezien de verbondenheid van het gebied door ecologie en water is het van belang om breder te kijken dan alleen Kortenhoef Oost. Dit betekent dat er in verschillende schalen naar het gebied wordt gekeken. Er wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen enerzijds heldere plangrenzen voor het gebied waar de resultaten moeten landen, namelijk Kortenhoef Oost. Anderzijds wordt gekeken naar het gebied van invloed. De inrichting van de natuur in Kortenhoef Oost hangt samen met het watersysteem in de hele regio, en kan invloed hebben op de staat van instandhouding in het Natura 2000 gebied Oostelijke Vechtplassen. Er moet dus vanuit verschillende schaalniveau's naar het gebied worden gekeken bij het opstellen van een inrichtingsplan. Deze opdeling is visueel weergegeven in figuur 2.

De voormalige vuilstort Groenewoud van ca. 30 hectare ligt midden in het gebied Kortenhoef Oost. Gedeputeerde Staten heeft in oktober 2024 besloten dat de voormalige vuilstort wordt gesaneerd. De provincie is verantwoordelijk voor de uitvoering van de sanering en houdt de projectgroep op de hoogte van de stand van zaken.

Figuur 2. Visualisatie van verschillende schaalniveaus waarin het gebiedsproces Kortenhoef Oost zich bevindt.

1.7. Organisatie gebiedsproces

Het gebiedsproces wordt geleid door de projectgroep. De projectgroep Kortenhoef Oost bestaat uit vijf partijen die het Gebiedsakkoord OVP hebben ondertekend:

- Provincie Noord-Holland (PNH) – contactpersonen: Nathanael Korf (procesmanager/projectleider) en Koen Pronk (procesmedewerker)
- Gemeente Wijdmeren (GM) – Programmamanager en manager strategie en projecten
- Natuurmonumenten (NM) – Ecoloog en *public affairs* medewerker
- Waternet (WN) – Coördinator projecten en specialist water
- LTO – Vertegenwoordiger agrariërs

Het gebiedsproces wordt ondersteund door de volgende beleidsadviseurs van de provincie Noord-Holland:

- Ecoloog
- Coördinator grondzaken
- Communicatieadviseur

In hoofdstuk 4, over communicatie en participatie, staat uitgelegd hoe de projectgroep de bewoners, gebruikers, grondeigenaren en ondernemers in het gebied betreft bij het proces. Waar nodig betrekken we aanvullend andere partners met bijvoorbeeld specifieke expertises, om zo tot een integraal opgesteld inrichtingsplan te komen.

2. Aanpak

2.1. Aanpak in stappen

In figuur 3 staan de te doorlopen stappen voor de planvormingsfase schematisch weergegeven. Als al deze stappen zijn voltooid, wordt het inrichtingsplan vastgesteld – eerst door de stuurgroep Oostelijke Vechtplassen, daarna door Gedeputeerde Staten - en kan het proces overgaan tot de uitvoeringsfase. In tabel 2 staat een overzicht van werkzaamheden voor de projectgroep, met daarbij aangegeven welk projectgroeplid verantwoordelijk is voor de taak.

Inrichtingsplan (planvormingsfase)

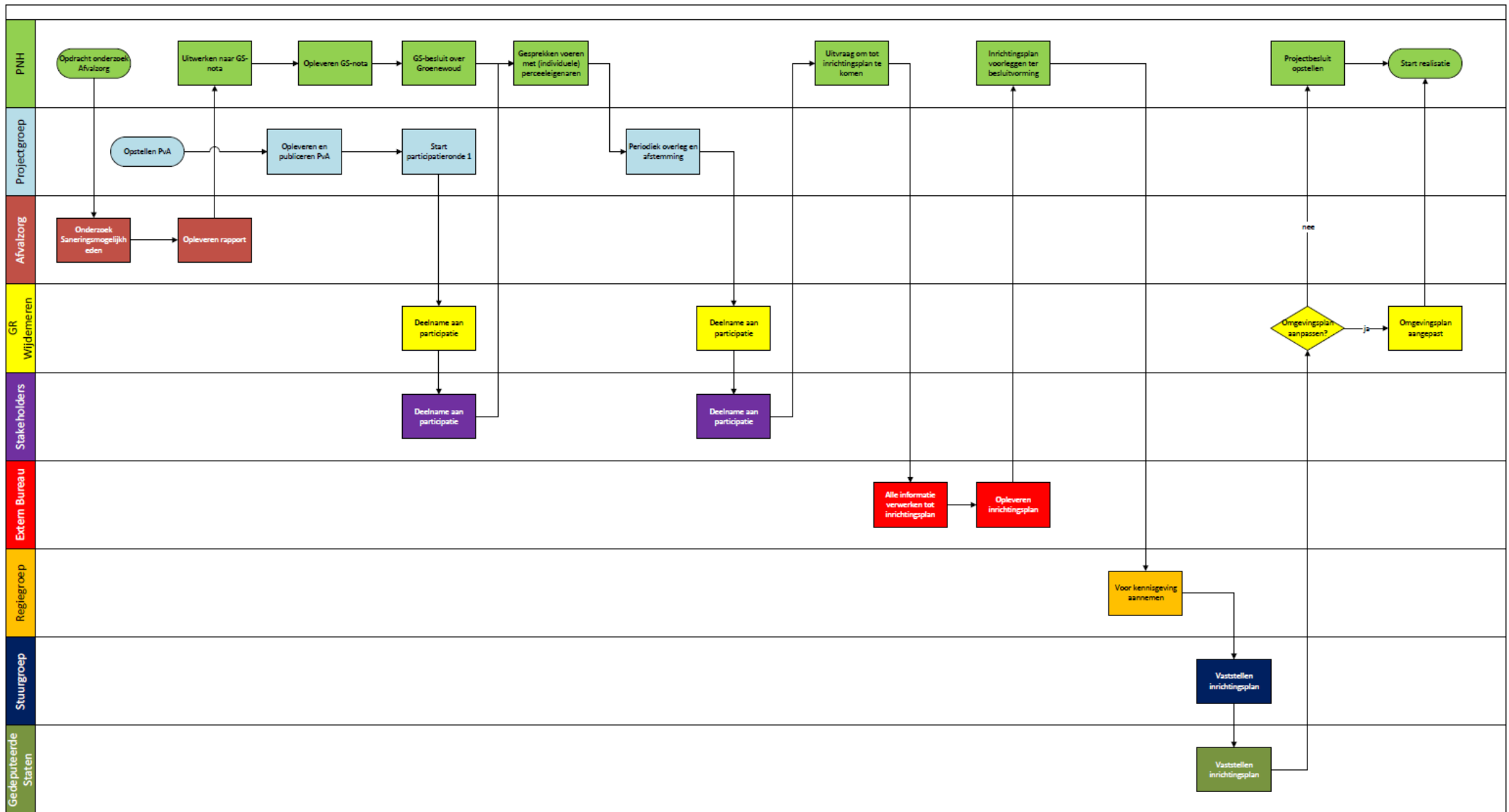
De projectgroep heeft kennis genomen van de door de provincie opgestelde [ecologische ambitiekaart](#). De ecologische ambitiekaart geeft de natuurpotentie weer in de polder Kortenhoef. Deze ecologische ambitie is opgesteld door de provincie vanuit haar wettelijke opdracht en verantwoordelijkheid, gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek en met meewegen van inbreng van de leden van de projectgroep en partijen BAKEN, VLEK en Afvalzorg in de periode 2019-2024.

De projectgroep heeft vervolgens een inloopavond georganiseerd, waar omwonenden, grondeigenaren en (agrarische) ondernemers worden betrokken en om reacties op de natuurambitiekaart worden gevraagd. Via een [online-reactie formulier](#) werden de reacties op de natuurambitiekaart verzameld. Samen met het gebied wordt breed gekeken naar de opgaven, wensen en ambities voor de ontwikkelingen in de polder. De projectgroep neemt deze reacties mee bij het opstellen van het inrichtingsplan. Op deze manier worden naast ecologie, ook andere bouwstenen als perspectief voor (agrarische) ondernemers, gebruik van eigenaren, leefbaarheid en beleefbaarheid voor bezoekers van het gebied en beheer en onderhoud, meegenomen in het inrichtingsplan. Om tot dit inrichtingsplan te komen, worden alle grondeigenaren in de polder individueel benaderd. Op ieder perceel wordt maatwerk geleverd in gesprek met de eigenaar. Het inrichtingsplan wordt opgesteld door een extern adviesbureau, in overeenstemming met de projectgroepen vastgesteld door de stuurgroep OVP en Gedeputeerde Staten van Noord-Holland. De gemeenteraad wordt gedurende het gehele proces op de hoogte gehouden en in de participatierondes is gelegenheid om reactie te geven (zie figuur 3).

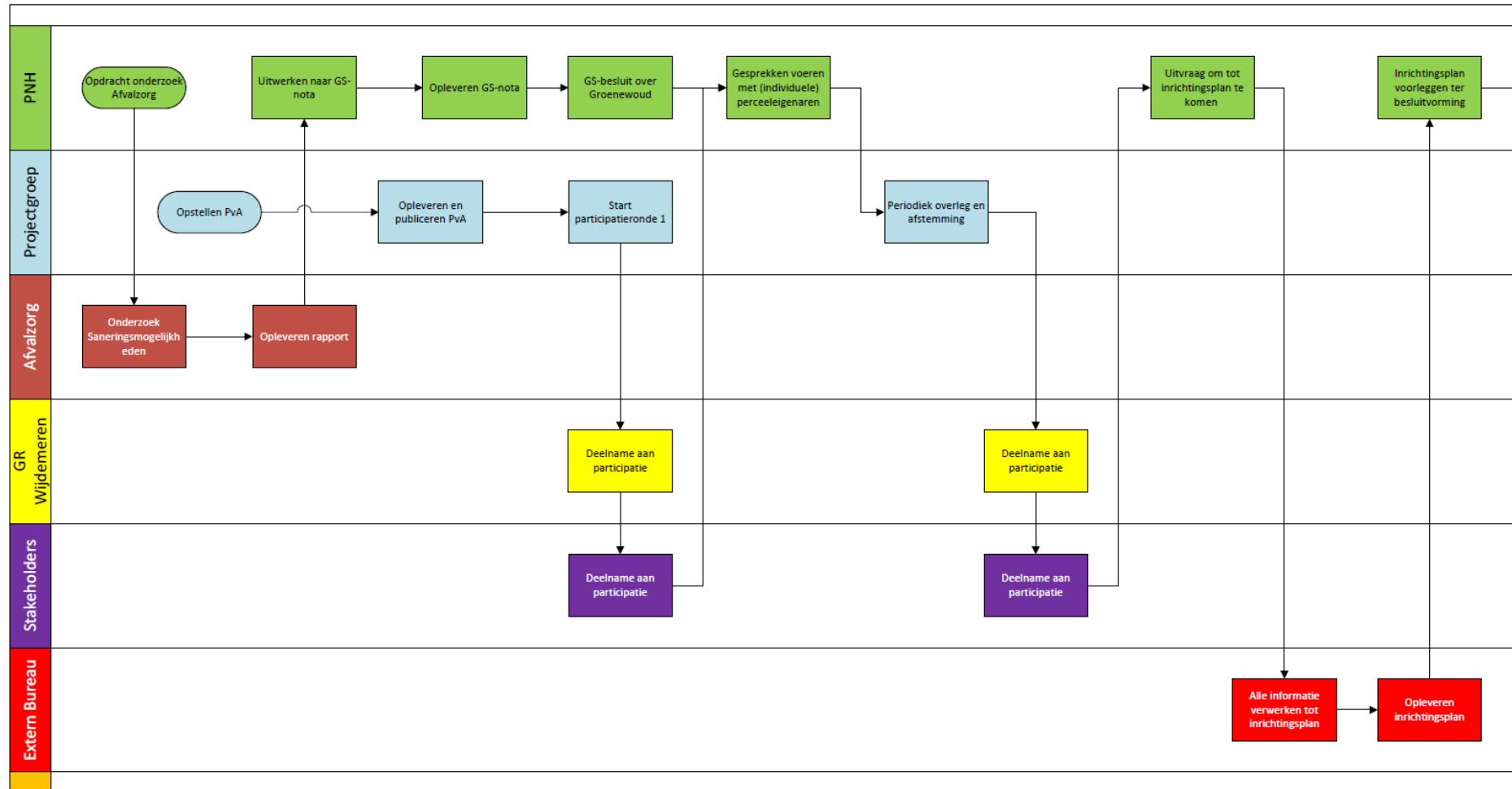
Uitvoeringsfase

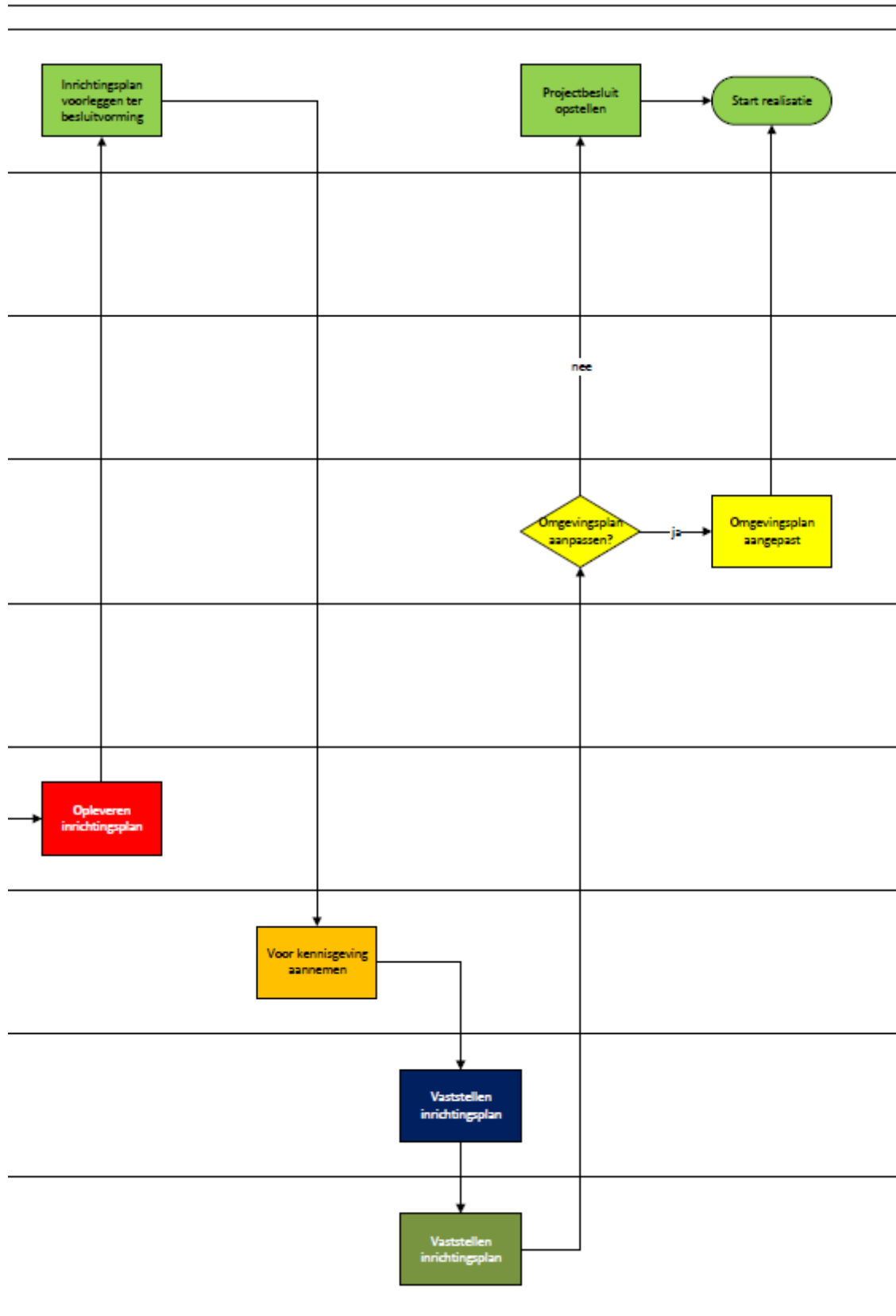
In deze laatste stap worden de laatste, definitieve afspraken met grondeigenaren gemaakt. Ook wordt op basis van het vastgestelde inrichtingsplan het omgevingsplan aangepast. Dit kan gebeuren via het omgevingsplan van de gemeente (bevoegdheid gemeenteraad) of via een projectbesluit (figuur 3) van de provincie. Keuze hierin wordt te zijner tijd gemaakt en dan kan de uitvoering van start gaan.

Figuur 3. Het gebiedsproces Kortenhoef Oost in stappen.

2.2. Rollen en verantwoordelijkheden

Om heldere afspraken te kunnen maken over de rollen en verantwoordelijkheden binnen het projectteam, wordt gewerkt met het RACI model. Dit staat voor: *Responsible, Accountable, Consulted, Informed*.

Responsible (R): Deze persoon/instantie voert de opgave uit.

Accountable (A): Deze persoon/instantie is verantwoordelijk voor de goedkeuring van de uitvoering van de opgave.

Consulted (C): Deze persoon/instantie moet input geven op de uitvoering van de opgaven. Dit kan ook iemand van buiten de projectgroep zijn.

Informed (I): Deze persoon/instantie moet op de hoogte worden gebracht van de voortgang en het resultaat van het product. Deze persoon geeft geen input over de opgave.

Hieronder het voorstel van de provincie voor de verdeling van de R, A, C en I.

Tabel 2. Producten van de projectgroep met daarbij de rollen en verantwoordelijkheden per lid van de projectgroep en betrokkenen in het proces. De tabel geeft een globaal beeld van de verdeling van verantwoordelijkheden en rollen per hoofdresultaat. In de praktijk kan hier in overleg met de projectgroep van worden afgeweken. De gemeente Wijdmeren en de provincie zitten in de projectgroep; de rollen en verantwoordelijkheden die staan aangegeven in de eigen kolom voor deze partners zijn daarom aanvullend op die van de projectgroep.

Product	Project groep	Provincie	Gemeenteraad Wijdmeren	Omwonenden	Grondeigenaren	Ondernemers
Stakeholderanalyse	C	RA	-	-	-	-
Comm. Plan	C	RA	-	I	I	I
Plan van aanpak	C	RA	-	I	I	I
Inrichtingsplan	I	RA	-	CI	CI	CI
Afspraken met grondeigenaren	I	RA	-	-	CI (R bij zelf-realisatie)	-
Omgevingsplan of projectbesluit	C	RA	RA	I	I	I

2.3. Belangen binnen de projectgroep

Belangen provincie Noord-Holland:

- Het realiseren van de doelstelling uit het gebiedsakkoord die voor dit gebiedsproces van toepassing zijn (N2000, NNN en recreatie);
- Begrip creëren bij alle stakeholders voor oplossingen;
- Het borgen van de voorwaarden voor natuurherstel voor nu én langere termijn;
- Zoveel mogelijk realisatie binnen minnelijke verwerving en zelfrealisatie.

Belangen Gemeente Wijdmeren:

- Een gezonde en veilige leefomgeving voor de lange termijn;
- Het waarborgen van de kwaliteit van het (drink)water in het gebied;
- Beschermen en behouden van het unieke natuurgebied, flora en fauna;
- De recreatieve mogelijkheden en natuurbeleving uitbreiden;
- Ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit in stand houden en verbeteren;

- Een zorgvuldig proces qua tempo en participatie ten behoeve van belangen van bewoners, ondernemers en gebruikers;
- Dat de opgaven van de verschillende collega-overheden en de gemeente Wijdmeren in een actieve samenwerking en gedeelde verantwoordelijkheid worden gerealiseerd.

NB: de gemeenteraad van Wijdmeren heeft (bij motie vastgesteld) in de raadsvergadering van 18 april het college opgeroepen in het najaar een *position paper* vast te laten stellen. Deze geeft mogelijk nog nadere invulling/duiding aan bovenstaande belangen.

Belangen LTO:

- Continuering en door ontwikkelen van de agrarische bedrijven in de Oostelijke Vechtplassen;
- Financieel gezonde en toekomstbestendige agrarische bedrijven;
- Het evenwicht in het bedrijf behouden (qua aantallen dieren, hectares arbeid, mest, materiaal, machines, inventaris, fosfaatrechten en bijbehorende vergunningen en certificaten).

Belangen Natuurmonumenten:

- Goede en beheerbare inrichting van de NNN gronden in Ankeveen en Kortenhoef;
- Goede waterkwaliteit;
- Het waar mogelijk beleefbaar maken van natuur/bijdragen aan groene/gezonde leefomgeving;
- Voldoende water (water vasthouden);
- Zekerheid voldoende ruimte voor pachters om gronden te kunnen beheren.

Belangen Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (vertegenwoordigd door Waternet):

- Verbeteren waterkwaliteit ten behoeve van de natuur;
- Voorkomen van negatieve effecten op de waterkwaliteit;
- Tijdige uitvoering KRW-maatregelen binnen gestelde termijnen en subsidievoorwaarden;
- Goede communicatie en afstemming met grondeigenaren;
- Voldoende water (peil) ten behoeve van waterkwaliteit en natuur.

3. Processturing & organisatie

3.1. Financiering

De financiering van de proceskosten van het gebiedsproces (onderzoeken, faciliteiten etc.) komt voort uit het OVP gebiedsakkoord, dat hierin is vastgelegd. Het is van belang om hierbij op te merken dat de definitieve inrichting alleen tot uitvoering kan komen nadat Gedeputeerde Staten het inrichtingsplan heeft vastgesteld en financiering en capaciteit vrijmaakt voor de uitvoeringsfase.

3.2. Risico's

Om voortgang te borgen en risico's te minimaliseren doen we bij iedere nieuwe processtap (zie figuur 3) een nieuwe risicosessie om de risico's in beeld te krijgen en te houden. Uit deze risicosessies kunnen mogelijk beheersmaatregelen volgen.

3.3. Besluitvorming en overleg

Stuurgroep (halfjaarlijks)

De bestuurslagen van deelnemende partijen aan het gebiedsakkoord zijn vertegenwoordigd in de stuurgroep. De stuurgroep van het OVP-gebiedsakkoord stelt onder andere inrichtingsplannen vast, geeft indien nodig advies aan het bevoegd gezag en is verantwoordelijk voor het toekennen of herverdelen van budgetten en het wijzigen van de scope van projecten. Partners zijn zelf verantwoordelijk voor de afstemming en/of goedkeuring van eigen besturen.

Regiegroep

Voordat plannen en voorstellen aan de stuurgroep worden voorgelegd, spreekt eerst de regieroop er over. In de regiegroep zijn dezelfde partijen vertegenwoordigd als in de stuurgroep. De regiegroep toetst plannen en voorstellen, bewaakt de voortgang en samenhang van de projecten en bewaakt het programmabudget.

Projectgroep

De projectgroep bestaat uit deelnemers vanuit Natuurmonumenten, Gemeente Wijdmeren, Waternet, LTO-Noord en Provincie Noord-Holland. De projectgroep draagt, binnen de afgesproken rollen en verantwoordelijkheden, bij aan het soepele verloop van het proces. Hier hoort o.a. bij:

- delen van de stand van zaken met stuurgroep en omgeving;
- grondeigenaren als belangrijke stakeholder betrekken bij het proces door middel van participatie;
- signaleren en bewaken van de onderlinge samenhang, de raakvlakken en de beïnvloeding in het proces;
- uitvoeren van sturing, monitoring en voortgangsbewaking;
- uitvoeren van communicatie-activiteiten;
- onderling delen van externe ontwikkelingen (landelijk, provinciaal, regionaal);
- afstemming en voorbereiding van besluitvorming (ambtelijk en bestuurlijk), bestuurlijke contacten en externe contacten;

- monitoren van voortgang proces
- voorstellen doen voor het inrichtingsplan
- sparren en verbinden binnen het programma.

4. Communicatie- en participatieplan

4.1. Communicatie- en participatiedoelen

- 1) Zorgen voor kennis en begrip bij belangstellenden over het gebiedsproces, de opgaven die er liggen, de fasering en wie welke verantwoordelijkheid heeft.
- 2) Zichtbaar én vindbaar zijn voor belanghebbenden in het gebied; zij weten actuele informatie te vinden en/of waar zij met vragen terecht kunnen.
- 3) Relevante gebiedskennis ophalen (de omgeving raadplegen) en gebruiken om het inrichtingsplan inhoudelijk te verrijken.
- 4) Inwoners, organisaties en belanghebbenden consulteren bij het maken van het inrichtingsplan.
- 5) Een wenselijke en werkbare mate van interactie en medewerking met belanghebbenden bereiken.

4.2. Communicatie- en participatiestrategie

- We zijn **open en transparant** over de ontwikkelingen binnen het proces. Daarvoor is **consistentie en terugkoppeling** in de communicatie wenselijk. We maken documenten die relevant zijn voor de belanghebbenden **begrijpelijk/goed leesbaar** en **online ter inzage** beschikbaar.
- We voeren **persoonlijke en informele gesprekken** met grondeigenaren en -beheerders om te horen wat er speelt (en heeft gespeeld). We halen zorgen en wensen op en luisteren naar de gebiedskennis van bewoners en hun inhoudelijke aanvullingen.
- We **communiceren proactief**. Wanneer iets langer duurt dan verwacht, dan leggen we dat uit. Zo voorkomen we radiostilte, onduidelijkheden en onwaarheden.
- Na gesprekken en bijeenkomsten zorgen we voor een **terugkoppeling**. We laten participatiedeelnemers weten wat er met de opgehaalde reacties is gedaan en welke belangenafweging er is gemaakt.
- We zorgen dat onze communicatie **toegankelijk** is. Daarvoor gaan we naar de mensen toe en maken we waar nodig ook gebruik van een hybride vorm. De studio van de provincie biedt daarvoor verschillende mogelijkheden. Bijvoorbeeld voor een online vragenuurtje met de gedeputeerde, de procesmanager en/of andere expert.
- De projectpagina [Natuurontwikkeling - Aanpak Oostelijke Vechtplassen](#) is **het centrale punt** voor de meest actuele informatie. Daar staan ook de contactgegevens van de procesmanager voor vragen, verzoeken of suggesties.
- **Gebruik van cross-mediale aanpak in de communicatie**. Dat houdt in dat verschillende middelen naar elkaar verwijzen en daarbij de boodschap ondersteunen.
- **Lokale netwerkbenadering en -inzet**: aanhaken van inwonersverenigingen, vertegenwoordigende partijen zoals terreinbeherende organisaties maar ook lokale pers. Zij hebben veel kennis, bereik en bestaande communicatiemiddelen.
- We **werken samen met betrokken partijen**. We zorgen voor duidelijkheid en begrip over de rolverdeling, verantwoordelijkheden, timing en de communicatie. In de projectgroep wordt besproken op welke momenten er ruimte is voor inspraak door belanghebbenden en wie we hiervoor willen uitnodigen.
- We **blijven monitoren**. Welke geluiden vangen we op uit het gebied? We houden het nieuws in de gaten. We kijken of we hierop moeten reageren en/of onze communicatieaanpak moeten bijstellen.
- We **houden** alle contactmomenten goed bij, zodat terug te halen is wanneer met wie en met welk gespreksonderwerp er contact is geweest.
- We zijn **benaderbaar** voor de pers en zoeken journalisten proactief op om te vertellen over de voortgang en ontwikkelingen binnen het gebiedsproces.

- De **afzender** van alle communicatie-uitingen is het gebiedsprogramma Aanpak Oostelijke Vechtplassen. Een duurzame inrichting van het landschap is een gezamenlijk doel van verschillende partners uit het gebiedsakkoord.
- We zijn **duidelijk over de ruimte van invloed** voor belanghebbenden.

4.3. Doelgroepen

In de communicatie richten we ons tot vier doelgroepen. Namelijk:

1. **De bestuurlijke en ambtelijke samenwerkende partners.** Zij zijn niet de participanten, maar de beslissers van het project. De ambtelijke projectgroep bestaat uit de provincie Noord-Holland, het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (vertegenwoordigd door Waternet), gemeente Wijdemeren en Natuurmonumenten. Het gebiedsprogramma Aanpak Oostelijke Vechtplassen heeft zowel een regiegroep als een stuurgroep.
2. **Direct betrokkenen.** Dit zijn de 36 grondeigenaren en/of pachters met percelen die in het Natuur Netwerk Nederland (NNN) vallen, al dan niet verenigd in een belangenvereniging.
3. **Overige betrokkenen.** Dit zijn omwonenden en betrokkenen in het gebied zoals vrijwilligers, recreanten, omliggende bedrijven en overige belangstellenden.
4. **Lokale en regionale media.** Diverse nieuwsmedia helpen om de kernboodschap over te brengen of publiceren juist de tegengeluiden.

4.4. Kansen en bedreigingen

Kansen:

- Betrokkenen willen graag weer horen hoe het ervoor staat.
- Heldere communicatie neemt onrust en wantrouwen weg.
- Een goede uitleg of toelichting van plannen kan zorgen voor meer begrip.
- Betrokkenen laten meedenken kan voorkómen dat we belangrijke informatie missen.
- Betrokkenen zijn gemotiveerd om mee te denken.
- Het toelichten van het nut en noodzaak van beoogde maatregelen zorgt voor meer begrip.
- De provincie kan de gebiedskennis van de betrokkenen goed gebruiken in de plannen.

Bedreigingen:

- Radiostilte geeft onrust.
- Betrokkenen die lang niets hebben gehoord gaan mogelijk met een negatieve insteek het gesprek aan.
- 1-op-1 gesprekken kosten tijd en burens praten sneller met elkaar dan dat gesprekken ingepland kunnen worden.
- Verkeerde aannames, begripsverwarring, roddels en onjuistheden. Regie houden op de communicatie is een uitdaging.
- Digitale contactgegevens zijn veelal niet bekend of onbruikbaar, dan al snel keuze voor brief per post.
- Vertraging in planning omdat bijvoorbeeld aanvullend onderzoek nodig is.

4.5. Ruimte van invloed

Participatie is altijd maatwerk. Deelname aan een participatietraject betekent niet dat je gelijk krijgt of eisen kunt stellen. Het doel van participatie in de planvormingsfase is om gezamenlijk tot een compleet inrichtingsplan te komen. Voor de participatiedeelnemers is het mogelijk om aanvullingen te doen, correcties door te geven en andere zienswijzen onder de aandacht te brengen. Participatie

in het gebiedsproces zorgt voor verrijking van de kennis en een evenwichtiger afweging van de verschillende belangen die er in het gebied zijn. De betrokken overheden zijn verplicht om sommige (door het Rijk opgelegde) doelstellingen na te komen. Hier gaat de participatie niet over. De uiteindelijke besluitvorming ligt altijd bij de politiek, bij de stuurgroep Aanpak Oostelijke Vechtplassen.

4.6. Resultaten en verankering

Na elk participatiemoment volgt een verslaglegging en een terugkoppeling aan de deelnemers wat er met de ingebrachte informatie wordt gedaan. Alle reacties worden zorgvuldig inhoudelijke getoetst op correctheid en bruikbaarheid. De projectgroep bepaalt welke inbreng daadwerkelijk zorgt voor een aanpassing van het inrichtingsplan (of tussenproducten).

4.7. Organisatie communicatie en participatie

De projectleider van de provincie is eindverantwoordelijk voor de communicatie en participatie in het project. De communicatieadviseur van de provincie geeft advies over de aanpak en uitvoering van communicatie en participatie. Het secretariaat van de Aanpak Oostelijke Vechtplassen is het eerste aanspreekpunt voor de omgeving om de projectgroep te bereiken. Vanuit de provincie wordt een ondersteuner ingezet om de praktische zaken rondom participatie te organiseren, zoals het aanmaken en uitzetten van enquêtes en vragenlijsten, het organiseren van bijeenkomsten, de verslaglegging, facilitaire ondersteuning en het verzenden van uitnodigingen en brieven. Kosten voor de uitvoering van participatie worden betaald uit het projectbudget.

4.8. Kernboodschap Kortenhoef Oost

Kortenhoef Oost is een uniek natuurgebied, onderdeel van Natuurnetwerk Nederland en het Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen'. Dit landschap en haar unieke waarden willen we behouden én voor de toekomst veiligstellen. Daarvoor is het belangrijk dat de verschillende manieren waarop het landschap wordt gebruikt met elkaar in balans zijn. Het gebied kent momenteel vele uitdagingen op het gebied van natuur, landbouw, stikstof, water, bodemdaling, klimaat en recreatie. Met een gebiedsproces wil de provincie Noord-Holland deze thema's de komende jaren samen met bewoners, organisaties en ondernemers in samenhang aanpakken. Het doel is om uiteindelijk een gezond en toekomstbestendig landschap te creëren voor mens, plant en dier.

4.9. Kernboodschap Natuurontwikkeling in de Oostelijke Vechtplassen

De Oostelijke Vechtplassen vormen een belangrijke schakel in het Natuurnetwerk Nederland. De provincie Noord-Holland heeft bepaalde voorwaarden verbonden aan het gebruik, het beheer en de inrichting van het gebied. Binnen de Aanpak Oostelijke Vechtplassen moet de komende jaren zo'n 700 hectare grond worden ontwikkeld tot natuur. Een deel hiervan is in eigendom van de provincie of partners. In nauw overleg met grondeigenaren bekijken we de wensen en mogelijkheden om bestaande natuur te versterken of nieuwe natuur te ontwikkelen.

4.10. Middelenmix

We kiezen voor een crossmediale benadering, om zoveel mogelijk mensen te bereiken. De inzet van middelen is afhankelijk van het doel van het communicatiemoment en het aantal mensen dat bereikt moet worden. Mogelijke communicatiemiddelen om in te zetten zijn:

- projectpagina 'Natuurontwikkeling' op website vechtplassen.nl
- algemene nieuwsbrief Oostelijke Vechtplassen
- bewonersbrief per post
- directe mail van omgevingsmanager
- digitale nieuwsbrief (mits emailadressen bekend zijn)
- Facebook Oostelijke Vechtplassen
- Twitter Oostelijke Vechtplassen
- 1-op-1 gesprek
- Inloopspreekuur
- informatieavond
- informatiemarkt
- meedenk/werksessies
- presentatie
- video uitleg opgave
- video met projectleider
- Q&A
- brochure mogelijkheden natuurontwikkeling

4.11. Werkvormen voor participatie

De keuze voor een werkvorm van participatie is afhankelijk van het doel van het communicatiemoment en het aantal mensen dat bereikt moet worden. Mogelijke werkvormen voor participatie zijn:

- inloopavonden
- vraag- en antwoordlijst (Q&A)
- (digitaal) inloopspreekuur
- individuele gesprekken
- (online) vragenlijst
- schriftelijke reactieronde

4.12. Toelichting individuele gesprekken

We voeren individuele gesprekken met alle grondeigenaren met percelen die vallen binnen het NNN en nog niet zijn verworven. In deze individuele gesprekken verkennen we de mogelijkheden per eigenaar, om te komen tot natuurrealisatie op alle percelen die binnen het NNN vallen. Eerst voeren we verkennende gesprekken met alle eigenaren. Hierin worden de grondeigenaren op hoofdlijnen twee opties voorgelegd:

- ze blijven eigenaar en gaan zelf hun perceel inrichten en beheren als natuur conform de natuurbeheerdoelstellingen;
- ze verkopen hun grond aan de provincie.

Als er meer duidelijk is over de voorkeuren van grondeigenaren volgen verdiepende gesprekken, om uiteindelijk tot afspraken te komen voor de inrichting en het beheer van alle gronden in Kortenhoef Oost.

4.13. Planning

De planvormingsfase duurt naar verwachting 2 jaar (2024-2026).

De bestuurlijke en ambtelijke opdrachtgevers (projectgroep, regiegroep OVP en stuurgroep OVP):

- Plan van aanpak inclusief aanpak communicatie en participatie afstemmen in projectgroep – mei 2024
- Plan van aanpak inclusief aanpak communicatie en participatie ter informatie naar de regiegroep – juni 2024

Direct betrokkenen (36 grondeigenaren en/of pachters):

- Presentatie en publicatie ecologische ambitiekaart Provincie Noord-Holland online - juni
- Verzending brief met uitnodiging voor inloopavond en uitleg planvormingsfase – juni
- Inloopavond – juli.
- Verzending brief met uitnodiging voor individuele gesprekken – 6 januari 2025
- Verzending brief met samenvatting inrichtingsplan – n.t.b.
- Presentatie en Publicatie van definitief inrichtingsplan op vechtplassen.nl – n.t.b.

Overige betrokkenen (omwonenden en overige betrokkenen) en lokale en regionale media

- Presentatie en publicatie ecologische ambitiekaart Provincie Noord-Holland online - juni
- Publicatie van plan van aanpak inclusief aanpak communicatie en participatie op de website vechtplassen.nl, samen met een nieuwsbericht en een item in nieuwsbrief – mei/juni 2024
- Aankondiging inloopavonden op vechtplassen.nl en in lokale media
- Inloopavond – zomer 2024.
- Presentatie en publicatie van concept-inrichtingsplan op de website vechtplassen.nl – n.t.b.
- Aankondiging inloopavonden op vechtplassen.nl en in lokale media
- Inloopavonden – n.t.b.
- Publicatie van definitief inrichtingsplan op vechtplassen.nl – n.t.b.

